

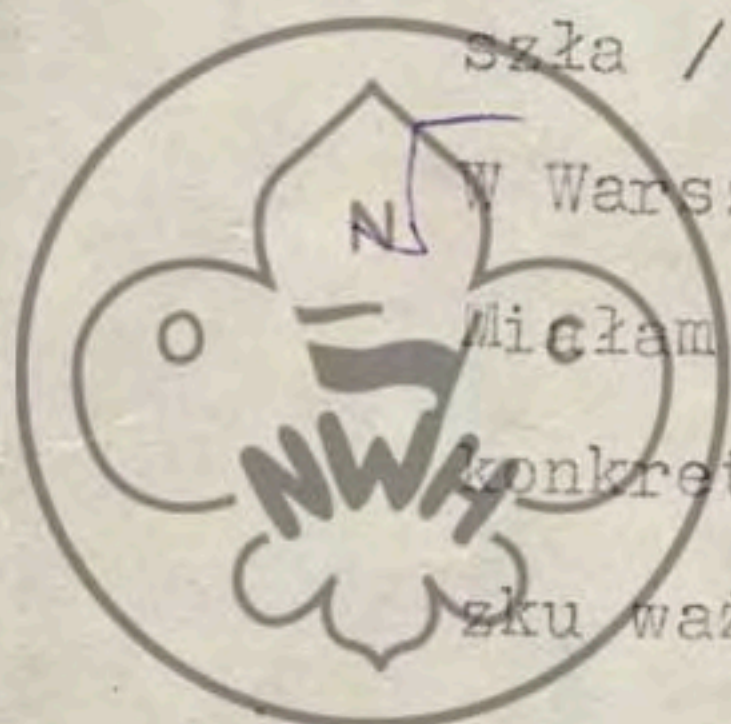
" Socjologia nie jest praktyką
lecz próbą rozumienia." P.L. Berger

Pomysł napisania pracy magisterskiej o sytuacji w harcerstwie końca lat 80-tych zrodził się dość dawno, właściwie wtedy, gdy swoją pracę obroniła ^{moja} przyjaciółka Monika Figiel. Jej badania nakreśliły obraz świadomości instruktorów z grupy KIHAM-owców i tych innych - nie należących do Kręgów. Gdy ów pomysł zaczął nabierać realnych kształtów /projekt badań-hipotezy badawczej/ istniał jeszcze Ruch Harcerski Rzeczypospolitej -nieformalna organizacja harcerska skupiająca większość ^{nie godziły się z obrotami} ~~...~~ ^{świeżego} ZHP środowisk.

Życie nie dało mi ~~...~~ szansy przeprowadzenia badań w ich pierwotnym kształcie. W lutym 1989 roku powstał Związek Harcerstwa Rzeczypospolitej, zaraz po nim ZHP-18 - podział ruchu harcerskiego stał się faktem. ^{Przy tym} Wiele dotychczasowych środowisk "ruchowych" pozostało w "komunistycznym" ZHP. Koncepcja badań uległa zmianie, choć nadal chciałam przeprowadzić ankiety wyłącznie z instruktorami, którzy ^{uczestniczyli} ~~...~~ w Ruchu.

W ramach przygotowań do napisania pracy obserwowałam obrady IX-tak niefortunnie zmienionego w 26 Zjazdu ZHP /koniec marca 1989 r./ Bezpośrednio stamtąd pojechałam do Sopotu na I Zjazd ZHR ~~...~~. Jakże różne uczucia towarzyszyły obu tym wydarzeniom! Miałam wrażenie, że znalazłam się w wehikule czasu- epoka przeszła / IX Zjazd/ spotkała się z przyszłą / I Zjazd/.

W Warszawie czuło się ciężką atmosferę panującą w kuluarach. Miałam wrażenie, że ^{nie} wielu delegatów przyjechało na zjazd z konkretnymi oczekiwaniami i propozycjami zmian. Dla władz związku ważniejszym okazało się dokonanie ⁱ wyborów ~~...~~ władz niż ^{zmiany} ~~...~~ ^{numeracji zjazdu}

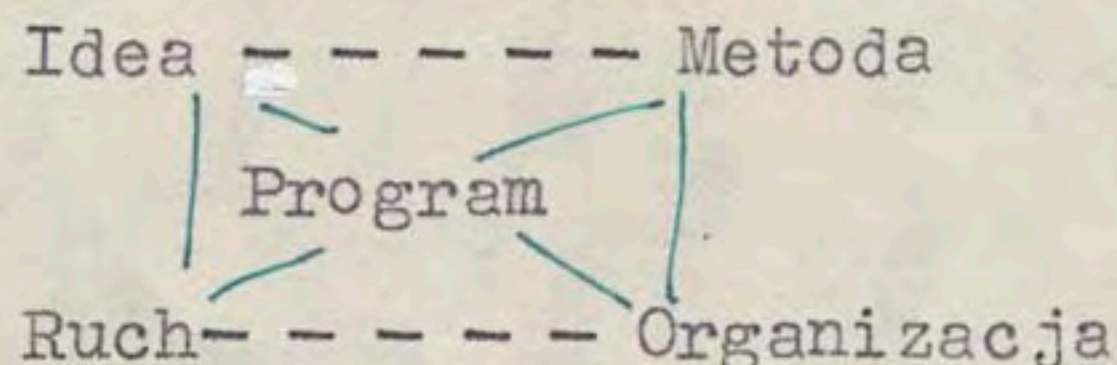
mp. rzeczowa dyskusja o Prawie i Przyrzeczeniu Harcerskim.

Sopot zaskoczył bałaganem na sali obrad, choć zrozumiałym - w auli Wydziału Ekonomii Uniwersytetu Gdańskiego znaleźli się przede wszystkim młodzi i niedoświadczeni instruktorzy. Mimo owego bałaganu widziałam olbrzymie zaangażowanie i poczucie możliwości decydowania o kształcie swojej organizacji.

Po ostatecznym opracowaniu kwestionariusza ankiety, na początku listopada zabrałam się do pracy. Do początków marca 1990 przeprowadziłam 80 ankiet w trzech grupach instruktorskich ZHP, ZHP18, ZHR - odpowiednio w Warszawie, Krakowie, Trójmieście. Innaczej badani dzielili się ze względu na pełnione przez nich funkcje. Tak więc rozmawiałam z drużynowymi / kryteria doboru - co najmniej rok na funkcji, drużyna pracująca systemem zastępowym, tradycyjne Prawo i Przyrzeczenie / i liderami danej organizacji : w przypadku ZHP - z liderami Ruchu, ZHP-18 z członkami Tymczasowej Naczelnej Rady Harcerskiej, ZHR - z członkami ~~Władz~~ ^{Rady Naczelnej}.

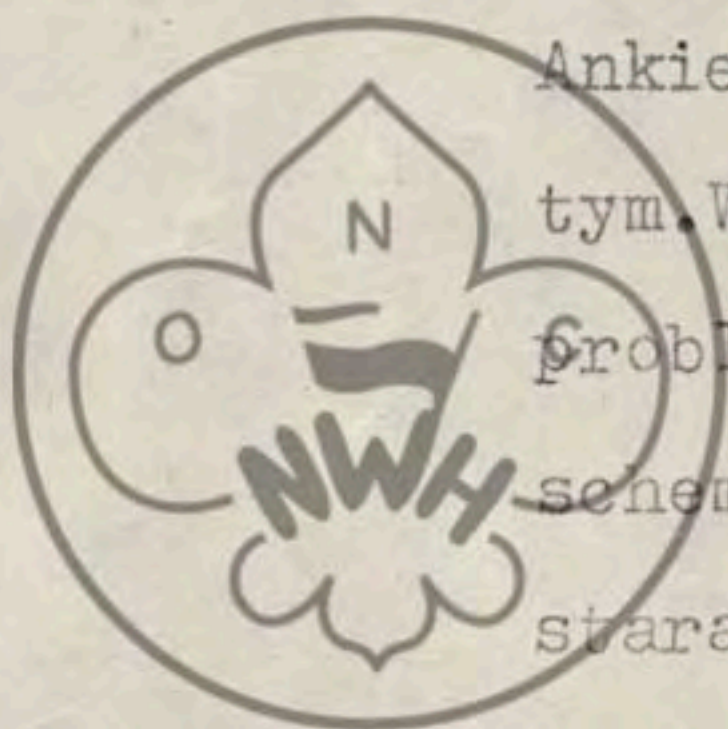
użyty - pracy Moniki Fogel

Ankieta skonstruowałam w oparciu o schemat analizowania organizacji :

Schemat ten jest bardzo przydatny w takich badaniach jak moje, choć należy mieć świadomość, że to tylko schemat.

Ankieta składa się z 30 pytań o charakterze otwartym i zamkniętym. Większość z nich dotyczy interesującego mnie najbardziej problemu umiejscowionego na osi ruch-organizacja w powyższym schemacie. W związku ze skomplikowaną sytuacją harcerstwa starałam się zmusić respondentów do zwerbalizowania swoich po-

glądów na temat m.in własnej organizacji, innych organizacji, przyszłości harcerstwa i in. Kilka pytań dotyczyło Ruchu Harcerskiego Rzeczpospolitej.

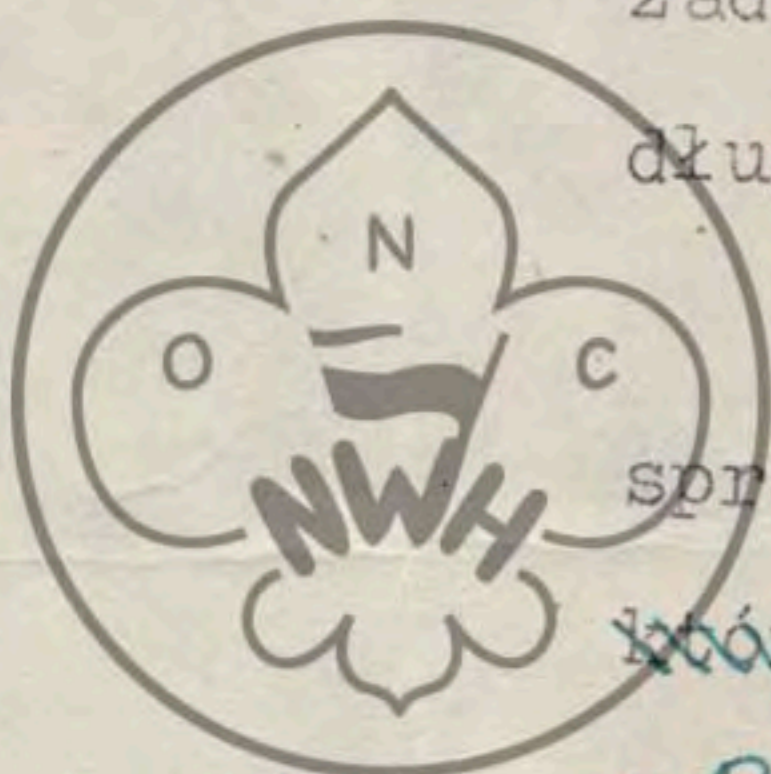
Drugą istotną część ankiety stanowią pytania ^{Związane z} ~~dotyczące~~ idei harcerskiej. Dzięki odpowiedziom respondentów będę mogła stwierdzić czy rzeczywiście ¹ w sferze i d e i harcerstwo ² jest podzielone ~~nie~~. W części metoda — program pytałam o różnice w pracy z drużyną harcerek i harcerzy.

Pierwsze wrażenia są bardzo różnorodne. Potwierdziły się moje oczekiwania dotyczące zainteresowania innymi /poza własną respondentą/ organizacjami harcerskimi — występuje raczej tendencja separatystyczna, co w ^{budowaniu wielu nowych organizacji (ZHR, ZHR 18)} ~~niektórych~~ momencie jest oczywiste. Z drugiej strony prawie wszyscy wyrażają nadzieję, że kiedyś /kiedy?/ znów będziemy w jednej organizacji. Harcerki — zgodnie z przewidywaniami ^{w większości} mają ~~nie~~ poczucie uczestnictwa w odradzającym się ruchu żeńskim, a przynajmniej wiedzą, czym powinien się on różnić od męskiego ^{metody} sposobu rozumienia ~~pracy~~ harcerskiej. Nie było niestety zaskoczeniem, ^{ee} ~~stwierdzenia~~ trudnością młodzi drużynowi ² formułują swoje zdanie na temat programu i metody harcerskiej.

Więcej konkretów następnym razem. Czeka mnie bowiem ciężkie zadanie opracowania wyników badań, a jest to raczej czynność długotrwała.

Z ciekawostek — najczęściej ^{polembów} ~~trudności~~ ~~nie~~ sprawiło mi przeprowadzenie ankiety z jednym z liderów Ruchu, ~~który~~ obecnie ^{jest} rzecznikiem prasowym Przewodniczącego "S".

+ Po prostu ~~nie~~ Jarosław Kurski jest człowiekiem bardzo zapracowanym !

archiwum